Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Lurdes Odria Aldazabal

Elgoibar, Gipuzkoa (1952)



Aurkibidea

Biografia



Zintak

EGB-114

- **Proiektua**: Euskararen historia soziala Elgoibarren
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Agirrebeña, Aintzane
- **Data**: 2022-06-13
- **Iraupena**: 81 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Etxean euskaldunak, kalea erdalduna

- **Erref**: EGB-114/016
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:24:44. **Bukatu**: 00:26:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Etxean giro euskalduna zeukaten; guraso biak baserritarrak ziren. Kalean giro erdalduna zegoen. Plaza Txikian ibili zen lehenengo eskolan eta gero mojetan. Bere lagun gehienek etxean erdaraz egiten zuten. Umetako hizkuntza ohiturak mantentzen ditu.

2. Aita dantza solte txapelketetan

- **Erref**: EGB-114/018
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 00:27:48. **Bukatu**: 00:30:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Aita dantzaria izan zen, soltekoa, eta lehiaketetan parte hartzen zuen. Aitarekin ikasi zuen etxeko sukaldean dantzan. Aitak dantzarako bikote izan zuen Gelatxoren arreba, baita Miren Vallejo ere. Txapelketa San Bartolomeetan egiten zen. Gelatxok jotzen zuen musika.

3. Eguberri eguneko dantza karrozekin

- **Erref**: EGB-114/019
- **Iraupena**: 0:03:39. **Hasi**: 00:30:17. **Bukatu**: 00:33:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Gabonetan dantza egiten zuen beste neska batzuekin batera, karrozekin. "Artzai buru zuri bi" egiten zuten, baita arku dantza eta makil dantza ere. Maria Luisa Zubiaurre, Itziar Garcia, Barrutia... aipatzen ditu irakasle moduan. Sakristian entseatzen zuten. Poxpolin jantzita irtetzen ziren. Bere osaba Bonik prestatzen zuen karroza, jaiotza eta guzti.

4. Alfabetatze klaseetan

- **Erref**: EGB-114/022
- **Iraupena**: 0:01:13. **Hasi**: 00:36:50. **Bukatu**: 00:38:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:
Pako Juaristirekin eta Felix Etxeberriarekin ibili zen alfabetatzen.

5. Elgoibarko Izarraren ekimenak

- **Erref**: EGB-114/029
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:46:06. **Bukatu**: 00:48:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Ikastola berrirako dirua ateratzeko, taberna antolatzen zuen. Elgoibarko Izarrak ere jaialdiak antolatzen zituen, dirua batzeko zein giroa sortzeko. San Anton egunean Odeoian antolatzen zuten dantza erakustaldia.

6. Elorra dantza taldea

- **Erref**: EGB-114/031
- **Iraupena**: 0:02:32. **Hasi**: 00:48:57. **Bukatu**: 00:51:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Elorra dantza taldeari buruz berba egiten dute. Elorrako dantzariak izan ziren Elgoibarko Izarrako umeen dantza taldeko irakasle. San Bartolomeetako aurreskua antolatzen zuten; dantzariak mutilak izaten ziren, baina sokara ateratzen ziren neskak kalekoak izaten ziren. Auzoetan dantzatzen zuten. Xake bizidunarena egin zenean ere, dantzan egin zuten. Handik gutxira desagertu zen taldea.

7. Atonio Azpiazu txistu irakasle

- **Erref**: EGB-114/032
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:51:29. **Bukatu**: 00:52:45

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Elorra taldeko txistulariak aipatzen dituzte. Antonio Azpiazu txistua erakusten zer dela eta hasi zen kontatzen du Ionek.

8. Ixidor Solupe; Haritz dantza taldearen sorrera

- **Erref**: EGB-114/034
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:53:02. **Bukatu**: 00:55:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Ixidor Solupe ez dakite Ondarroan jaioa zen edo ez baina bizi osoa Elgoibarren egin zuela diote. Dena den, ama eta emaztea ondarrutarrak zituela kontatzen dute. Umeen eta helduen dantza taldeko arduraduna zen Isidor. Elorra taldea desagertu zenean, soka dantza mantentzeko ahalegina egin zuten mutil batzuek. Haietako batzuk umeen dantza irakasle ziren. Haritz dantza taldea osatzea erabaki zuten.

Transkripzioa
- Ixidor Solupe bera elgoibartarra da, ezta?
- Ion: Bai, bueno... Harek beti ondarrutarra... buruan Ondarru dauka. Bere... izango da aitta edo ama? Solupe...
- Lurdes: Ama izango zan.
- I.: Ama izango zan ondarrutarra. ta bera ere ondarrutar batekin ezkondu zan, gaiñera. Baiña, bueno, nik uste dot bera Elgoibarren... ez dakit E lgoibarren jaiua, baiña bizi guztia Elgoibarren eingo zaban. Bera eta bere anaixa. Bera zan buru, bai umien taldian eta bera juten zan Elgoibarko Izarrako bileretara, arduradun bezela, dantza-taldeko arduradun bezela, umien dantza taldeko arduradun bezela, eta Elorrako... bera zan ere arduraduna. Eta harek laga zabanian, momentu baten iritsi giñan, ba, jaixak zetorrela, San Bartolomeko jaixak zetozela eta aurreskua egiteko, soka-dantza egiteko, ez zauan talderikan, Elorra desagertu zalako. Eta haura dala-ta, juntau giñan batzuk soka-dantza hau pixkat mantentzeko – Elorran ibilitako batzuk eta beste batzuk igual iñoiz dantza egin gabekuak. Baiña, bueno. Orduan juten giñan mutillak. Eske soka-dantzan –esan daban moduan Lurdesek– soka-dantzan mutillak parte hartzen zeben, nahiz eta gero jendian artetikan atara neskak. Eta, orduan, haura sortu gendun taldia soka-dantza edo aurreskuka egiteko San Bartolomekua. Eta batzuek lehendikan ziran eta jarraitzen zeben izaten umien maisuak, umien dantza maisuak. Eta, orduan, ba, taldia azkenian pentsau gendun talde bat osatzia ya neskekin.
L.: Bai, neskak eta mutillak danak, talde bezela. Eta izateko pixkat guk nausiak ikasi dantzak guk egiteko... porke, bueno, Elgoibarren eitten zian lau edo bost... dantza batzuk –sei edo– beti berdiñak, beti berdiñak, eta nahi gendun ikasi dantza berrixak kanpokuak. Ikasi guk, nausiak, eta gero umieri erakusteko dantza diferetiak. Eta horrela sortu zan pixkat idea horrekin, osea, talde... Haritz Dantza Taldia. Bai, bai.

9. Haritz dantza taldearen lehen urteak

- **Erref**: EGB-114/035
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:55:32. **Bukatu**: 00:57:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Ionek harremana egin zuen Urbeltzekin eta Gipuzkoako dantzak ikasi zituzten haiekin. Bizkaiko dantzak Iurretan ikasi zituzten. Umeei erakusten zizkieten ikasitakoak. Asanblada bitartez funtzionatzen zuten.

10. Umeei dantzan erakusteko eredu berria

- **Erref**: EGB-114/036
- **Iraupena**: 0:03:19. **Hasi**: 00:57:21. **Bukatu**: 01:00:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Umeei dantzan erakusteko metodoa aldatu zuten; Lasarteko taldea izan zuten eredu, erritmoari garrantzia emanez. Dantzen krokisak egiten zituzten, ez ahazteko. Giro ona zuten taldean; bikoteak ere sortu ziren. Elorran zein Haritz dantza taldean dena euskaraz egiten zuten.

11. Elgoibarko euskal jai jendetsuak

- **Erref**: EGB-114/038
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 01:01:15. **Bukatu**: 01:03:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Euskal Jaietara joaten zirenean, dantzari kopuru mugatua izaten zuten. Elgoibarren bat antolatzen zuten herriko ume dantzari guztientzat. Antolakuntza lan handia izaten zela azaltzen dute. Dantzarien jantzia bakoitzak berea izaten zuen; materiala, berriz, taldekoa izaten zen.

12. Haritz dantza taldearen aurkezpen berezia

- **Erref**: EGB-114/041
- **Iraupena**: 0:03:05. **Hasi**: 01:05:06. **Bukatu**: 01:08:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
San Anton egunean egiten zen jaialdia Odeoian. 1977an Haritz dantza taldearen aurkezpena egin zuten. Dantzez gain, euskal giroa erakutsi nahi zuten eszenatokian. Jantziei garrantzia handia eman zieten. Jantziak Mari Luz Upaik josten zizkien.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-17

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com